

PER UNA ESCOLA PÚBLICA CATALANA

BENVINGUDA

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«Van ser pioneres en intentar introduir el català a l'escola»

Edició: Associació de Mestres Rosa Sensat
Coordinació: Jordi Navarro
Disseny i maquetació: Clara Elias
Correcció: Teresa Font

INICI

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Ajuntament de Barcelona
Institut d'Educació

Departament d'Educació
Generalitat de Catalunya

Associació de Mestres Rosa Sensat

Institut Andreu March
Consell d'Escoles de Barcelona
Comissió de Gestió i Avaluació de Centres

JOAN BOSCH

AV & D
AUDIOVISUALS DATA SL

DIARI 1
DIARI DIGITAL DE L'ASSOCIACIÓ DE MESTRES ROSA SENSAT
48A ESCOLA D'ESTIU, 1 DE JULIOL DE 2013
www.rosasensat.org

ROSA
SENSAT

Segueix-nos a: YouTube

Associa't

PATRONAT ESCOLAR DE L'AJUNTAMENT

Fragment d'un cartell del 50è aniversari.
Il·lustració de Josep Obiols

L'Associació de Mestres Rosa Sensat és dipositària del fons del CEPEPC (Col·lectiu d'Escoles per l'Escola Pública Catalana). Sempre hi ha hagut molt d'interès en recuperar la història d'aquest col·lectiu i finalment s'ha pogut encetar la feina gràcies al finançament de la Fundació Propedagògic. Durant un any s'ha treballat en la classificació del fons i arrel d'això se n'ha extret una petita part de la història d'aquestes escoles. Farem doncs una ullada al que va ser el CEPEPC per a l'escola catalana i quins van ser els seus inicis.

Tota la informació que es difon és extreta exclusivament dels documents del fons i per tant, és des del punt de vista intern del col·lectiu que es podrà veure quina va ser l'aportació del CEPEPC a l'escola pública catalana i la lluita de tots els que hi van participar, mestres, pares i alumnes, tant de les escoles que van passar finalment a ser públiques com de les que no.

1967 ESCOLES DE RESISTÈNCIA

Amb una política escolar en regressió des de l'any 1939 i paral·lelament al naixement de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, un grup de persones es va començar a reunir per definir el panorama de l'ensenyament a Catalunya, i pensar en els passos que es podrien fer per millorar el conjunt de l'ensenyament. El resultat va ser que el 1967 es van agrupar un seguit d'escoles amb el nom de Coordinació Escolar.

El grup intentava crear unes escoles que es poguessin dir catalanes i que recollissin l'experiència i els plantejaments pedagògics que definien l'escola pública catalana del període de 1932-39 (Escola Activa). Aquestes escoles de resistència, algunes d'elles creades als anys 50-60, van ser pioneres en intentar introduir el català a l'escola i en la recuperació de la tradició pedagògica d'abans de la guerra civil.

També el 1966 s'inicien les primeres cooperatives de pares d'alumnes i mestres, tot i que no és fins el 1976 que es constitueixen com a Unió de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya.

Elena Espinet

1975-1977

VOLEM SER ESCOLES PÚBLIQUES!

Segueix-nos a: YouTube

Associa't

BENVINGUDA

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«Escoles
públiques
i gratuïtes
per tothom»

Començava una etapa amb importants mobilitzacions populars en favor de l'escola pública.

A l'Escola d'Estiu de 1975, els mestres que hi van participar van aprovar la declaració "per una nova escola pública", que en aquell moment va ser un punt de referència històric per a tothom que s'interessés per millorar l'escola.

El desembre de 1976, arrel de la política estatal de subvencions a l'escola privada i per la falta d'un control democràtic dels recursos públics, Coordinació Escolar i la Unió Territorial de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya decideixen formar un Secretariat Conjunt, i fer una acció que tindrà ressò a tota Espanya. Es desmarca de la patronal d'ensenyament privat per reclamar un finançament públic per a les escoles.

I el febrer de 1977 es va fer una gran manifestació conjunta dels dos col·lectius a la Plaça Catalunya de Barcelona amb lemes com Volem ser escola pública, *Escoles públiques i gratuïtes per tothom* o *No volem morir*. Serà la primera vegada que es farà pública una resolució ferma del grup d'escoles amb un objectiu: Esdevenir escoles públiques sense perdre el bagatge pedagògic.

Elena Espinet

1978 CONSTITUCIÓ DEL CEPEPC

BENVINGUDA

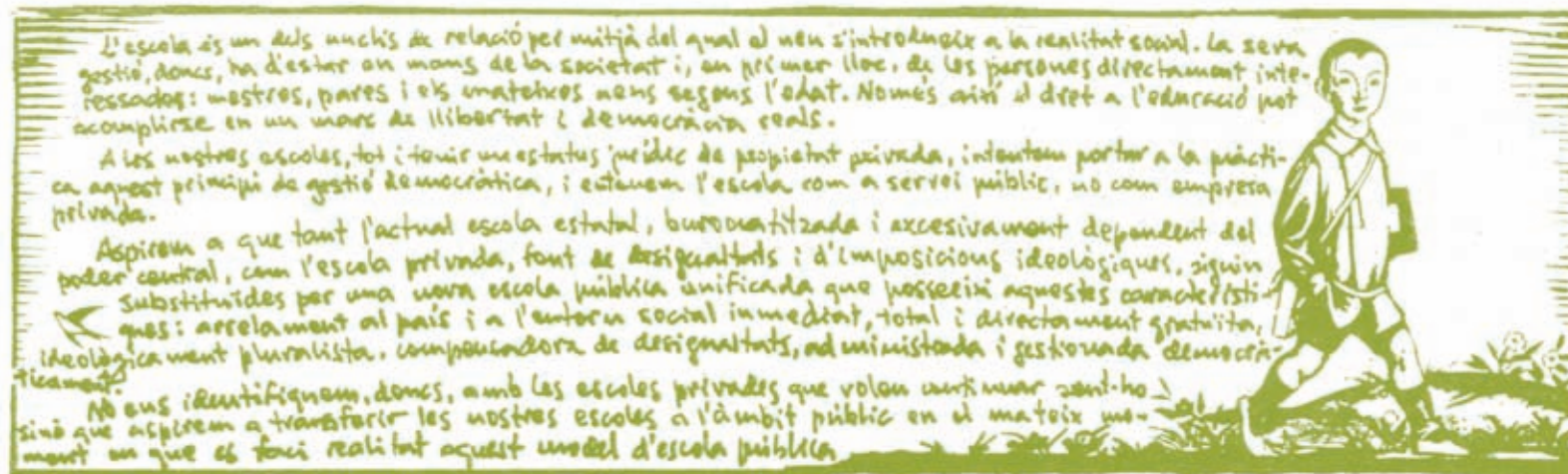
ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

CEPEPC (COL·LECTIU D'ESCOLES PER A L'ESCOLA PÚBLICA CATALANA)

Els canvis polítics de la fi de la dictadura van motivar al Secretariat Conjunt format per Coordinació Escolar i la Unió de Cooperatives d'Ensenyament de Catalunya a lluitar activament en la reforma del sistema educatiu. Llavors era necessària la construcció d'una nova escola pública catalana, democràtica i de qualitat a l'abast de tots els ciutadans en un context de renovació pedagògica i catalanització de escola estatal.

Per lluitar per aquests objectius, el desembre de 1978 s'aproven els estatuts del moviment i es constituïa legalment el Col·lectiu

d'Escoles Per a l'Escola Pública Catalana (CEPEPC). El moviment va tenir força degut a la gran participació activa de tothom: famílies, alumnes, docents i treballadors no docents.

Alguns dels principis pels que lluitava el Col·lectiu definien el tipus d'escola que es volia. Entenia l'ensenyament com un servei públic, i per tant havia de ser gratuït a tots els nivells. L'escola havia d'estar arrelada a la realitat nacional catalana, amb cultura i llengua pròpies, fet que volia dir que la llengua catalana havia de ser el vehicle d'aprenentatge. Era important que els centres tinguessin una gestió democràtica compartida entre mestres, pares, treballadors no docents i alumnes. L'escola també havia de permetre el pluralisme ideològic i la llibertat d'ensenyament, respectant sempre l'evolució del nen en el sentit de no imposar. La relació entre mestre i aula podia marcar la qualitat pedagògica i per tant, per a cada nivell d'ensenyament s'havien de fixar uns mòduls estructurals per garantir també aquesta qualitat. Per descomptat reclamaven que calia una reforma educativa.

Elena Espinet

«El moviment
va tenir força
degut a la gran
participació
activa de
tothom»

1979 GRAN DIADA A GRANOLLERS PER L'ESCOLA PÚBLICA CATALANA

BENVINGUDA

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«La convocatòria va ser un èxit de gent vinguda d'arreu del país»

El mes de juny del 1979 el CEPEPC demanava formalment a la Generalitat provisional la integració de les seves escoles a la xarxa d'escoles públiques. Entregava al Conseller un document on es feia constar tot allò que s'havia de tenir en compte per a la integració.

El 2 de desembre, quan encara no hi ha cap resposta del Conseller, més de 25.000 persones s'aplegaren a Granollers en el primer gran acte del CEPEPC per donar suport a la petició a la Generalitat. La convocatòria va ser un èxit, amb nens, mestres, famílies i molts altres ciutadans interessats per l'escola pública vinguts d'arreu del país, també de València i del País Basc. Més d'una trentena d'entitats, institucions i partits polítics van donar suport a la Diada, i especial va ser l'adhesió d'en Pau Vila -"mestre de mestres"- que va fer arribar una carta de suport a la Diada que va ser acollida amb un fort i emocionat aplaudiment.

S'organitzaren al matí tot un seguit d'activitats festives amb tallers, cinema, teatre, sardanes, castellers i cercaviles, i a la tarda dos actes centrals en els pavellons de la zona esportiva amb els parlaments de la diada i recitals de cançons adreçades als nens. Hi van participar artistes com Ovidi Montllor, Xesco Boix, Marina Rossell, Pere Tàpies, Celdoni Fonoll, Quintí Cabrera.

L'objectiu de la Diada era demanar una bona escola pública per a tots els nens de Catalunya.

Elena Espinet

DIARI 4
DIARI DIGITAL DE L'ASSOCIACIÓ DE MESTRES ROSA SENSAT
48A ESCOLA D'ESTIU, 4 DE JULIOL DE 2013
WWW.ROSASENSAT.ORG

ROSA
SENSAT

Segueix-nos a:
Associa't

1980 JORNADA "PER L'ESCOLA PÚBLICA CATALANA" A L'ESCOLA D'ESTIU

Segueix-nos a: YouTube

Associa't

TEMA GENERAL

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«Voluntat unitària per reformar l'ensenyament»

Es celebraven les primeres eleccions al Parlament de Catalunya del període democràtic actual. En aquest context i en el marc de l'Escola d'Estiu de Rosa Sensat, es va fer una jornada "Per l'escola pública catalana" convocada per setze organitzacions, entre elles el CEPEPC. El ventall d'organitzacions convocants reflectia la voluntat unitària per reformar l'ensenyament.

Totes les organitzacions signaren un manifest sobre política educativa per intentar donar un nou impuls al moviment ciutadà per la renovació del sistema educatiu i on es proposaven els següents punts de debat: suport a l'acceleració del traspàs dels Serveis d'Ensenyament del Govern Central a la Generalitat; s'havia de donar prioritat a l'ensenyament públic, amb una

extensió de la gratuïtat d'ensenyament per a tots entre 3 i 16 anys; necessitat d'un augment dels pressupostos en educació; la catalanitat de l'ensenyament; millora dels mòduls i dotacions dels alumnes i mestres per aula a les escoles estatals; millora en formació i reciclatge del professorat i també nous sistemes d'accés i assignació de places; la renovació del material pedagògic i estimulació en l'aspecte pedagògic de la inspecció tècnica; democratització de la gestió de les escoles i també gestió transparent a les escoles que tinguessin finançament públic; la necessitat d'una planificació pública d'escolarització descentralitzada.

Elena Espinet

1981 ALARMA! FINALMENT HI HA TRASPASSOS PERÒ NO HI HA RESPOSTA

Segueix-nos a:

Associa't

TEMA GENERAL

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«Alguns mestres van abandonar i a alguns pares ja els estava bé»

El mes de gener del 1981 la Generalitat ja era responsable de la política educativa de Catalunya, però s'encenen novament les alarmes pel català. El Decret del 9 de gener de l'EGB fixava 4 hores de castellà setmanal a les escoles. Existia una preocupació pel silenci de la Conselleria davant d'aquest fet i alhora, la utilització del terme bilingüisme pel govern de Catalunya feia que la posició no es veiés gaire clara. Dos mesos després encara continuaven les agressions a la realitat nacional catalana i es presentava les autonomies com un problema per intentar reduir les competències del Parlament establertes a l'Estatut de Catalunya.

Hi havia una lluita de les escoles del CEPEPC per motivar el canvi però també lentitud i indecisió per part de les institucions. En aquesta situació, alguns mestres van abandonar i a alguns pares ja els estava bé o buscaven solucions individuals.

Enmig d'aquest estat, un any després, el mes de juny de 1982 es promou una concentració i recollida de signatures al Parc de la Ciutadella on assistiren més de 6.000 persones per reclamar una resposta de la Generalitat. Com a conseqüència de tot això, poc després, el PSC presentava una proposició no de llei al Parlament sobre la integració de les escoles del CEPEPC a la xarxa d'escoles públiques i començava un llarg període de debat de la llei.

I per primera vegada es confirmava la voluntat política d'integració de les escoles quan l'Ateneu de Sant Just Desvern s'integrava de forma provisional evitant així la seva desaparició. Finalment l'aparell començava a arrencar.

Elena Espinet

1983 S'APROVA LA LLEI DEL CEPEPC

Segueix-nos a: YouTube

Associa't

TEMA GENERAL

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«70 escoles
del CEPEPC
demanarien
la integració»

Després dels primers anys del traspàs d'Ensenyament a la Generalitat, es va debatre i aprovar amb la participació de tots els partits polítics la Llei 14/1983, batejada com la Llei del CEPEPC.

Permetria que les escoles privades de Catalunya "de reconeguda catalanització i renovació pedagògica" que ho desitgessin, poguessin demanar la seva integració a la xarxa d'escoles públiques. El projecte era molt tècnic i amb manca d'una millora global per l'escola pública, però era una fita. A més es mantindrien els equips dels mestres i la continuïtat de les línies pedagògiques.

El gener de 1984, 105 escoles demanarien la integració. D'aquestes escoles 70 eren del CEPEPC i altres 35 no, però el mes de setembre, després de 5 anys de demanar-ho, només hi havia quatre escoles integrades i pendents encara de signar els convenis.

A partir d'aquí la lluita per la transformació de tot l'ensenyament va anar més lligada als esforços des de fora i des de dins de la mateixa escola pública.

Elena Espinet

Parlament de Catalunya

1984 CAMPANYA

“DEFENSEM L'ENSENYAMENT PÚBLIC I LA SEVA QUALITAT”

Segueix-nos a: YouTube
Associa't

TEMA GENERAL

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«Volia fer-se ressò de l'estat d'abandonament de l'ensenyament públic»

Començava un llarg període de mobilitzacions reivindicatives en defensa de l'escola pública i la seva qualitat. El moviment va unir mestres i famílies de l'ensenyament públic i un ventall representatiu de forces sindicals, associacions de pares, moviments de renovació pedagògica, escoles per l'escola pública i estudiants.

La Campanya volia fer-se ressò de l'estat d'abandonament de la política educativa per part de l'Administració que no destinava a l'ensenyament públic l'atenció ni els recursos necessaris. A més, es volia denunciar les intencions del Decret de Centres Escolars d'Interès Públic (CEDIP) que afavoriria l'ensenyament en centres privats.

Es demanava principalment un ensenyament públic de qualitat a l'abast de tothom, però també altres canvis per a l'ensenyament: la necessitat d'un projecte educatiu per cada centre, la normalització de la llengua catalana. L'escola havia d'esdevenir un instrument d'anivellament social i també donar prestigi social a l'ofici de mestre. Es necessitava la formació permanent de mestres i famílies, una autonomia dels centres en l'organització i la gestió, la descentralització territorial de l'educació, unes dotacions mínimes necessàries de locals i plantilles, la reclamació d'una educació bàsica, educació permanent gratuïta i un augment dels pressupostos.

Elena Espinet

1985 LES MOBILITZACIONS DE LA CAMPANYA

Segueix-nos a:

Associa't

TEMA GENERAL

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

RECOMANEM

XARXES SOCIALS

«Amb el suport de més de 400 escoles, 130 municipis i 24 comarques»

El 2 de febrer es va convocar una manifestació que començaria a Les Rambles i aniria fins a la plaça Sant Jaume. Arribats a la plaça, aquesta i els carrers adjacents estaven totalment atapeïts, també Les Rambles i Via Laietana i s'establiria una xifra d'assistents de 70.000 persones, amb el suport de més de 400 escoles, 130 municipis i 24 comarques. Es lliurava la documentació de les reclamacions de les escoles a la Conselleria, però el conseller no hi va ser. La manifestació va ser només un pas que aniria seguit d'altres.

El 19 de maig de 1986 al Parc de la Ciutadella es va fer una mostra d'ensenyament públic i s'entregaven 500.000 signatures demanant al Parlament un Pla Extraordinari Urgent a les partides pressupostàries que donés una resposta a les necessitats de la xarxa pública.

I finalment a l'abril de 1987 van començar les reunions entre la Comissió del Secretariat de la Campanya i el Departament d'Ensenyament. Mitjançant el diàleg i el treball entre el Departament i els sectors socials compromesos, es signaren uns acords entorn a una sèrie de mesures.

El 1988 només s'havia posat en pràctica una petita part de les mesures compromeses i això fa que comenci una vaga de professors que portarà a un conflicte entre famílies i mestres, dificultant l'entesa entre tots els sectors afectats.

Elena Espinet

1987 DESPRÉS DE 10 ANYS DE LLUITA

TEMA GENERAL

ENTREVISTA

ROSA SENSAT

HISTÒRIA

IMATGES EE2013

ESCOLA D'ESTIU

«El procés
va esdevenir
massa llarg»

Després de 10 anys de lluita, 22 escoles són públiques i 58 encara ho esperen.

Quan la Generalitat va obtenir les competències d'Ensenyament es pensava que la integració de les escoles del CEPEPC a la xarxa pública seria un procés ràpid, però no va ser així. El procés va esdevenir massa llarg. Fins l'agost de 1985 no es van publicar al DOGC la llista definitiva de les escoles a integrar i a l'any 1986 eren 13 les escoles integrades i 87 sense obtenir resposta.

A més, la integració de les escoles es va fer també a un preu. Els convenis no van estar exempts de problemes, les negociacions de l'accés dels mestres a la funció pública semblava que no tenien fi, hi va haver problemes amb la classe de 3 anys, amb els mestres especialistes i el personal de secretaria que no podien ser integrats ni reconeguts els seus serveis. També les escoles amb BUP van patir per no desaparèixer. Finalment, el setembre de 1988, 6 escoles havien desistit i 71 s'havien integrat. La incorporació d'aquestes escoles a la xarxa pública va tenir un fort cost social i pedagògic.

Elena Espinet

Segueix-nos a:
Associa't

